

MAROS

CSANÁDI LAPOK POLITIKAI LAP

SZERKESZTŐSÉG:

Teleky-utca 23. szám. Telefon 43.

FELELŐS SZERKESZTŐK:

BARNA SÁNDOR és TARNAY IVOR.

KIADÓHIVATAL:

Gaál László Makó, főtér. Telefon 23.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. Negyed évre 2 korona.
Fél évre 4 " Egyos szám 10 fillér.

Megjelen: Vasárnap és Csütörtökön.

Hirdetések árai:

Egyszeri hirdetés soronkint 10 fillér. Apró hirdetésekben egy szó . . . 4 fillér.
Többszörinél 8 " Nagyobb hirdetések alku szerint. —
Nyilttéri közlemények petit sora 20 fillér.

Az összeférhetlenség.

Makó, május 16.

(M.-d.) Minden ellenkező nagy részben a kérdéssel s annak igazán liberális, érdekmentes föltagásával ellenkező oldalról kolpoltált hírek, jóslatok daczára a képviselői összeférhetlenség annyit vitatott kérdés abba a mederbe van, a kormány elnök konziliáns de a főbb elvekben kérelmetlen magatartásával terelve, a honnan minden bizonynyal kész törvényként fog kipattanni! Az összeférhetlenségi törvény ügyében kiküldött képviselőházi bizottság május elején folytatta a tanácskozásait, melyeket az eljárási résznek rendezése miatt szakítottak félbe, hogy e munkára időt hagyjon az albizottságnak. Mint említik nagyon élénk vita indult meg arról, hogy az összeférhetlenség kiterjesztessék-e a főrendiházra is. Azt indítványozták, hogy a képviselőházra nézve is csak akkor lépjen életbe a törvény, ha a főrendiházra is kiterjesztetik.

Többen azonban ebben halasztást láttak, s ehhez nem voltak hajlandók hozzájárulni, kijelentették azonban, hogy beérik azzal, ha a Ház utasítja a kormányt, hogy az még ebben az ülészakban nyújtson be javaslatot az összeférhetlenségnek a főrendekre való kiterjesztésében.

jesztése dolgában. Széll Kálmán miniszterelnök sem pártolta, hogy az összeférhetlenségi törvény módosítását elhalasztassák, a míg a főrendekre is kiterjesztik. Ő határozottan megígérte, hogy a módosítást még ezen az országgyűlésen tárgyalják. Indítványozta, vegyenek be egy új szakaszt, a mely kijelenti, hogy a főrendiházra nézve az összeférhetlenség külön törvényben fog rendeztetni. A bizottság többsége ezt a javaslatot el is fogadta.

Megállapodott aztán abban is, hogy a javaslat eljárási részét nem törvényben, hanem a házszabályokba iktatja. Az eljárási részt a bizottság május 3-án tárgyalta, melyet a bizottság az albizottság javaslata szerint el is fogadott. Nagy érdeklődést keltett Szivák Imre javaslata, mely az alaptalan bejelentések megtartásáról intézkedik.

E rendelkezéssel akarják elejét venni annak, hogy a törvényt némelyek arra használják föl, hogy zaklató módon tegyenek alaptalan összeférhetlenségi bejelentéseket, mint a hogy megtörtént ez az utóbbi időben nem egyszer.

Mint hogy tehát már jórésztben döntőleg lett kimondva az összeférhetlenség dolgában a tulnyomó többség óhaja és véleménye, nincs semmi kétségünk az iránt, hogy a jövő parlamenti a Széll Kálmán prozdentialis vezérlése alatt a

doktriaczanereknek csufolt ideális államférfiak vezéreszméjét, jogot, törvényt és igazságot hatványozott mértékben fogja a kor javára szolgálhatni.

Makó város közgyűlése.

Makó, május 15.

A tárgysorozat nem volt nagy, a tartalma sem valami hosszú, de azért mégis érdekes közgyűlése volt ez a hétfői a városnak. Annak a kérdésnek az eldöntése, hogy aszfalttal burkoltassanak-e a fejlesztendő járdák, avagy e helyett megelégedjenek az illető utcák lakosai kövezettel, oly ingerülttette a kedélyeket, a minő kavarodást és ingerültséget régen lehetett tapasztalni a városháza gyűlés termében. A hangulat határozottan az olesó téglajárda mellett nyivánult meg, s oly szenvedélyvel zudult fel minden ellenkező törekvés ellen, amely már korlátozása volt a szólás szabadságnak s ismételten elnöki beavatkozást igényelt.

Az aszfalt-járdában a képviselő nagy többsége luxUSDolgot látott s valóságos irtózással fordult el attól a gondolattól, hogy a város közterheit újabbakkal szaporítsa. Hogy tulajdonképpen olesóbb és előnyösebb ajánlat volt az aszfaltjárdáé, mint a kövezeté, azt nem vették figyelembe, nem pedig azért, mivel a téglajárda vállalkozójának tuldrága ajánlata is egyhangú helyesléssel elvettett. Mégsem az következett be ezután, a mi B. G. városi képviselő felszólalásainak refrainje szokott lenni, hogy az ügy egyszer s mindenkorra levétesse a napirendről, mert a felszólalásokból nyilvánvaló volt, hogy a képviselő komolyan akarja a járdák fejlesztését, hanem valami

A talizmán.

— A Maros-Csanádi Lapok tárczája. —
Írta: Barsony István.

Valakinek a társaságában egy nagyon szép opál gyűrűje volt. Remek kő; nagy és ezer színt játszó. Vetekedett a szépsége a gyémántéval; csak persze nem lövelt magából oly bulyán színes tüzsugarakat, hanem inkább bágyadtan csillogott, mint a holdvilág.

— Ez talizmán, — mondta a gyűrű tulajdonosa. — Családi ékszer, amelynek érdekes története van, de hogy mi, azt már nem is tudom. Csak annyit mondhatok, hogy ha valami veszedelem fenyegeti azt, aki viseli, elhomályosodik, szürkészavarossá változik, a mint édes apám is tapasztalta egyszer.

— Hisz ön az ilyesmikben? — fordult egy fiatal hölgy Gábris Benőhöz, aki világlátott ember hírében állott és sokszor döntött fontosabb kérdésben is a véleményével.

Ámbár a kérdés olyforma volt, mintha az a hölgy nem akart volna feltűnni vele s csupán Gábrishoz intézte volna, hogy más ne is tudjon róla: mégis többen érdeklődtek, hogy ugyan mit mond az „orákulum.”

Középkori, kissé hanyag viseletű ember volt Gábris Benő; megszokta, hogy ha ő beszél, akkor a többi figyeljen. Most is úgy emelte fel a hangját, amikor válaszolt, hogy nyilvánvalóan mindenkihez szólott.

— Ha megengedik, elmondok egy különös történetet, amiben aztán benne lesz az is, hogy mit tartok én az ilyen természetfölötti erekről.

A társaság tagjai kíváncsian fordultak feléje.

— Emlékszik valaki önök közül Worniczkyra, a szőke lengyelre, a ki néhány évvel ezelőtt sok derűtséget okozott nekünk azzal, hogy minden „u” betűt „ny”-nek és minden „l”-t „ly”-nek ejtett ki.

— Ha jól tudom, mérnök volt. Sokat járt kint a folyamszabályozásoknál, — szölt közbe egy ur, — aki örült, hogy a dologba beleszólt.

— Csakugyan mérnök volt, — erősítette Gábris. — Érdekes ember, akinek egész lényében állandó misztikus viaskodás volt a vidámság meg a szomorúság között.

Engem a vadászat hozott vele össze. Ott ahol neki dolga volt, én mint vadász fordultam meg gyakrabban. A p—i mocsár otthonom volt s Worniczky maga is nem egyszer tartott velem, a mikor a lép nádringetegét bujtam.

A szótlan lengyel ilyenkor piczi részletekben árult el egyet-mást önmagáról, de a világról sem volt szabad kérdeznem. A legkisebb kíváncsiság napokra zárkóztatta tette.

Egyszer egy fölséges őszi délután, amikor minden ragyogott s a mocsár vize fölött halk szellők rebentek végig ábrándos suttogással, az én lengyelem nagyot sóhajt. Ha Mária itt volna most! szólott mélyén.

Meglepetten fordultam feléje. Szemünk találkozott. Az én tekintetemben kérdés volt, az övében zavar.

— A feleségem jutott eszembe, — mondta magyarázva.

— Azt hittem nőtlen; nem látok jegygyűrűt az ujján, szöltam kissé tán kíméletlenül; de abban a pillanatban igazán nem tudtam hallgatni. Az talán még kinosabb lett volna.

— Itt van a jegygyűrűm, — felelt a lengyel s elem tartotta jobb kezét. Erős barna gyűrűs ujján egy meglehetősen vastag vasgyűrű volt, a melynek egyik részét most felém fordította. A vas ott mintha ki lett volna ráspolyozva egy darabon s a mélyedésben egy kis ér látszott, egy keskeny arany vonallal.

A levegőben remek fuvalmak ölelkeztek s magasan fölöttünk néhány hófésér kanalas gem váltott át. Mintha bucsuzó lelkek lettek volna. A lengyel eltűnődve mondta, a gyűrűt forgatva: — Ez az én talizmánom.

Amily zárkózott volt eddigé, oly közlékenyűvé vált hirtelen, talán nem akarta, hogy ebben a neki szent dologban ostoba, félreértése legyen valakinek. Inkább hadd tudjam a valót.

Egy beteges fiatal leányt vett nőül, akit nagyon szeretett. Annál jobban szerette, mert olyan törekeny, gyenge volt. A szíve nem bírhatott ki sokat. Arra nagyon kellett vigyázniok mind a kettőjöknek. Azóta támadt a végzetes baj, hogy meghalt a fiatal asszony édes anyja.

Ettől az édes mamától való volt a talizmán.

Imádták egymást az a két nő, az anya, meg a leánya. Es az anya, aki nagyon vallásos volt, egy megszentelt arany gyűrűcskét forrasztott be abba az ormótlan vaskarikába, amit a leánya jegygyűrűként adott völegényének.

Az a kis aranykarika egy szűz Mária szobrocska ujját díszítette volt, mielőtt a Worniczky anyósa amulettként zsinórra fűzve, hordta a kebelében. Csak akkor vált meg tőle amikor a leány a férjhez ment.

A lengyel maga is tele volt miszticiz

más. A főmérnök előadta ugyanis fölvilágosító beszédében, hogy az asfalt részvénytársaság ajánlata előnyösebb a városra nézve, mint a téglajárda vállalkozó. Ha ennek daczára a képviselőt téglával akarja készíttetni a járdákat, a szükséges téglákat mégis ettől a drága vállalkozótól kellene beszerezni, mivel a város téglagyára nem állítja elő a megkívántatott minőségű téglákat. Van ugyan téglája a városnak, kelletlenül is több, de az a másodrendű. nem járdának való téglá. A képviselőt, a mely a főmérnök felszólalását egész nyugodtsággal hallgatta végig, a conclusióban nem értett egyet vele s arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha nem is lesz a járda valami jó, de mindenesetre olcsó s azt a téglát, a mi más-különből az ördögnek sem kell, egész czélszerűen fel lehet használni a járdák kiépítésére. Mert minden bizonynyal tréfás dolog volna, ha a város mástól szerezne be a mikor magának van téglagyára s millióra menő eladatlan téglája.

Ha nem is vatalami örvendetes dolgot mivel a képviselőt, bizonyos logikát, bizonyos czélszerűséget nem lehet megtagadni ettől a határozattól. Csak a mástéren való haladás is valahogy áldozatul ne essék ily módon, az olcsóságot kereső felfogásnak. Egyszer-másszor megjárja, de rendszerint üzve, több kár jár vele mint haszon.

Egy másik édekes incidense volt ennek a gyűlésnek Cseresnyés János h. polgármester lemondása, a ki közel két évig vitte a város ügyeit, Széll György felfüggesztésének tartamára. A képviselőt nem fogadta el lemondását s bizalmát fejezte ki a helyettes polgármester működése iránt, a melyet ő, nem vélt megtalálni a képviselőt magatartásában. Remélhető, hogy engedni fog az egyértelműleg marasztaló szövegnek, s a remélhetőleg már nem hosszú időre, elvállalja még terhes hivatalának vezetését, a melyet egy a képviselőt nagy többségének mint a felettes hatóságnak megelégedésére töltött be. Börcsök Gergely ugyan itt is külön véleménynyel állott elő, s a marasztalást ezen az alapon vélte parancsolólag kimondani, hogy a lemondás nincs kellőleg indokolva, a mi már a képviselőt ur törvénytudásába vet egy kis homályt.

Az ülés részletes lefolyása a következő volt:

Elnök: Cseresnyés János h. polgármester, előadók: Bakos Ferencz főjegyző, Gera Samu tanácsjegyző, Váry Károly számvevő, Orbán Ignác főmérnök.

musra való hajlandósággal. Nagyon komolyan hitte már, hogy szent ereklyét hord, ami megvédi minden rossztól. El is mondott egy pár esetet, ami akkor történt vele, ha a vasgyűrűt véletlenül letette. Olyankor mindig érte valami, mintha a gonosz szellem fel akarta volna hirtelenében használni a jó alkalmat, hogy boszuszuját töltse rajta.

Késő este volt, amikor elváltunk; az én lengyelem ezen a napon egészen belém szeretett. Kevés neki való emberrel érintkezett szegény; az isten háta mögött jól eshetett neki hogy akadt, akiről hihette, hogy őt megtudja érteni.

Még néhány napig voltunk együtt, s hogy az első közlékenység megtörte a jeget, igazán jó barátokká lettünk.

— Nézze, — mondta, — ezt kaptam az este.

Egy levelet adott a kezembe. A főnöke írta. Kíméletlen, bárdolatlan fráter volt az ipsze, aki ugybánt alárendeltjeivel, mintha mindnyáján eselédjei lettek volna. Most is megsértette Worniczkyt valami semmisségért.

Méregbe hozott az illetlen levél. Fennhangon szidtam a neveletlen frátert, aki írta.

— Magam is ezen kezdtem, — szölt közbe a lengyel. — De már ennyivel nem lehetett beérni. Táviratilag provokáltam. Azért jöttem, hogy megkérjem, járjon el ebben az ügyemben.

Elkomolyodtam. A koczka el volt vetve. Ezen változtatni nem lehetett.

— Tehát verekedni fognak — mormoltam magam elé.

A lengyel meghallotta.

— Bizonyosan, minthogy ő nem az az

Napirend előtt.

Czavalinga János: Nem tudja, hogy a helyettes polgármesternek van-e tudomása arról, hogy ő már másfél hónappal ezelőtt indítványt adott be az iránt, miszerint olyan adókönyvek készíttessenek, a melyekben mindenféle adó nem összesítve van. Indítványát azért adta be mert egy a városra, mint az adózó polgárokra nézve helyesebbnek tartja, ha az adót nem hatféle adókönyv szerint fizetik, hanem egy olyan összesített adókönyv szerint, melyben mindenféle adó előírható. Csodálkozik azon, hogy ezen indítványt már másfél hónappal ezelőtt beadta, a tárgysorozatba félve még ma sincs. Ezen halogatásra nézve kéri a polgármester felvilágosítását.

Cseresnyés János: Jól emlékszik Czavalinga Jánosnak a szóban forgó indítványára. Tudatja az interpelláló Czavalingával, hogy ő azt véleményezés végett kiadta a városi adóügyi tanácsnoknak, ki azonban még véleményét az adóknak egy könyvben való összesítése iránt be nem adta, így Czavalinga János indítványa a tárgysorozatba felvehető nem volt.

Czavalinga János: különösnek találja, hogy a városnak adóügyi tanácsa olyan hosszú idő alatt olyan egyszerű ügyről, mint az adóknak egy könyvbe való összevonása véleményét betérjeszteni nem tudott. A polgármester választ azonban tudomásul veszi és kéri indítványának a legközelebbi közgyűlésre való kitűzését.

Napirendnél.

A város képviselő-testülete Czavalinga János interpellációja után tért át a napirenden kitűzött tárgyaknak megvitatására. Első sorban került tárgyalás alá Szalai György képviselőnek és társainak az az indítványa, hogy a városnak 7 vadászterülete részint a jövedelem fokozása, részint a vadászatot üzök érdekeinek szempontjából 12 vadászterületre osztassék fel.

Az állandó választmány tekintettel arra, hogy ha a meglevő 7 vadászterület 12 területre osztatik fel, a városnak nagyobb haszon biztosittatik, ajánlotta az indítvány elfogadását.

A városi képviselő-testület elfogadta az indítványt olyanformán, hogy a felosztás tervezete megküldetik a város képviselőinek is. Egyben a tervezetnek elkészítésével a közgyűlés Orbán Ignác városi főmérnököt bizta meg.

Görbe Imre és társai városi képviselők azt indítványozták, hogy a községi elemi iskola és a belvárosi ovoda ne a Galambkoresma telken építtessék fel, hanem az arad-csanádi takarékpénztár tulajdonát képező „Lonovics“-féle telken, melyből a pénzüintézet 1100 négyszögöl területet hajlandó e czélra eladni.

Minthogy azonban az említett tanintézet építése a Galambkoresma telken már megkezdődött, az állandó választmány Görbe Imre és társai indítványának elvetését hozta javaslatba.

A képviselőtestület az állandó választmány határozati javaslata után elvetette Görbe Imre és társainak indítványát.

Minthogy a városi mázsakezelő régebb idő óta beteg, Apjok István indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy a beteg mázsabiztos állásában helyettessel fogja pótolni.

A polgármestert az április havi közgyűlés utasította a téglagyár számára szükséges üzemterv kidolgozására.

Jóváhagyta a közgyűlés a tanácsnak azon intézkedését, hogy a marosi közfürdő bérletét egy évi időtartamra ifju Báló Pálnak adta ki.

Minthogy a város a gazdasági ismétlő iskolák gyakorló terét a kiállítás czéljaira engedte át, a tanács ideiglenesen Varga Ferencz tulajdonos kert területét vette bérbe. A tanácsnak a tulajdonossal e bérletre vonatkozólag kötött szerződését a közgyűlés jóváhagyta.

A tanács Szücs Julianna és Lidia kiskorúaknak tartására 12 korona, Lengyel Ferencz részére 4 korona, Jemancsi Istvánné részére 3 korona, Csermák Vendel részére 4 korona havi segélyt utalványozott, mit a közgyűlés is utalványozott.

A képviselő-testület legutóbbi közgyűlésében utasította a városi tanácsot 5 kilométer hosszú gyalogjárónak téglával való burkolása iránt szükséges árlejtés megtartására. Pályázatot adott be Iritz Sándor a téglaburkolatra négyszögmetereknként 6 korona 50 fillérért, a „Hazai“ aszfalt részvénytársaság pedig ugyanezen uttest négyszögmetereit 20 évi fenntartás mellett 9.50 koronáért volt hajlandó elkészíteni.

Minthogy a városi főmérnök számítása szerint az aszfalt járda olcsóbb a beadott téglá ajánlatnál, az állandó választmány az aszfalt járdák tovább fejlesztését hozta javaslatba.

Kardos Sámuel: Minthogy mindenki meg van győződve az aszfalt járdák czélszerűségé-

ember, aki bocsanatot kérjen. Kevesebbel pedig ezek után be nem érhetném, — felelte.

— Ninesenek kardjaink. Minden valamire való várostól messze vagyunk, — jegyeztem meg.

— De vannak pisztolyaink. Kándó lehetne másik segédem.

A szegény beteg asszony jutott eszembe. Elszorult a szívem. A pisztolypárba mégis csak komoly. Az az illetlen hang, amit a hivatali főnökség felfuvalkodottsága diktált, nem érheti meg, hogy katasztrófa legyen a dologból.

De a lengyel már nem lehetett birni. Ha ő most akármilyen cizmen is meghátrál, akkor neki vége. Teljes elégtételt akart minden áron. Emellett érvelt egyre, pedig már nem is vitakoztam vele.

— Aztán, — folytatta mosolyogva és fanatikusan, — úgy sem lehet bajom énnekem.

A talizmán megvéd minden szerencsét lenségtől.

Már-már magamat is hipnotizált roppant bizalmával.

A párbaj másnap hajnalban volt a p-i erdőszélen, másfélóránra a mocsártól, ahol vadászatni szoktunk. A mogorva főnök P.-ben volt akkor vizsgálaton. Minekünk kellett hozzá mennünk. A kihívók mi voltunk.

Életemben sem voltam olyan megmagyarázhatatlan módon izgatott. Hiába ismételtam magamban százszor is: talizmánja van! talizmánja van! Ugy rémlett, mintha nem azt a kifejezést látnám a lengyel arcán, amit már ugy megszoktam, azt a nyugodt, férfias, kissé bánatos komoly vonást, hanem inkább eltorzultnak, halványan láttam, aminővé a facies hipokratika változtat, a melyen a halál sejtelve ül.

Egy golyóváltásban állapodtunk meg.

Hisz nem lehetett ezt a hivatali összejövetelt igazi személyes sérelemnek tekinteni.

Egyszerre dördült el a két lövés és az én szöke lengyelem, mintha villám érte volna, összeroskadt.

Leirhatatlan rémuléttel rohantam hozzá. Nem birtam elhinni, hogy megsebesült.

Hisz' talizmánja volt!

Még vonaglott, de már nem eszmélt. Önkívületben emelgette a jobb kezét. Akkor láttam hogy a vasgyűrű erősen be van horpadva rajta.

Azt érte a golyó először s onnan pattant bele csudálatos módon a halántékába.

Ezt pontosan megállapította a vizsgálat.

Még ott álltam szegény barátom holttete mellett s azon tűnődtem, hogy mily szörnyű, végzetes csalódása volt talizmánjával, amelyben annyira bízott.

Ekkor táviratot hoztak. Neki szólott. Az én tisztem volt, hogy e pillanatban tudomást vegyek azokról a dolgokról, amik őt érdekelték. Fel is hatalmazott különben mindenre, még a párbaj előtt.

Felbontottam a táviratot s amint beleneztem, megrendülve ejtettem ki kezemből.

Az a szegény rokon, aki a Worniczky felesége mellett állandóan ott volt, mint ápoló, arról értesítette a mérnököt, hogy a kis beteg asszony az éjjeli szivszélhűdésben meghalt.

Hát nem jobb volt-e ő neki nem tudni erről?!

A talizmán vajjon nem vált-e be? nem teljesítette-e azt a nagy feladatát, hogy megkímélje ezt a szerencsétlen embert a legnagyobb csapás tudatától?!

Feleljenek rá kérem.

ről és most az olcsóbb is a téglajárdánál, ajánlotta az aszfaltjárdák tovább fejlesztését.

Patkós Mihály: Drágának találja ugy a téglára, mint az aszfaltra vonatkozó ajánlatot, hanem azt javasolja, hogy a város készíttesse el házilag a téglajárdát, akkor nem kerül többre egy négyszög méter téglajárda, mint 2 korona 20 fillérbe, mert egy négyszög méterbe nem megy több mint 28 téglá, melynek ára 70 fillér.

A közgyűlés Patkós ajánlatát fogadta el. A városi tanács bejelentette, hogy a kórház-utcai menedékháznál építendő dajkaklakás építésére megtartotta az árlejtést, mely szerint az építés 1126 korona költséggel eszközöltetik.

A közgyűlés jóváhagyta az árlejtést. A polgármesternek a pénztárak vizsgálatáról szóló jelentését a képviselő-testület tudomásul vette.

A múlt hó végén a számvizsgáló-bizottság tartott vizsgálatot. E vizsgálatról szóló jegyzőkönyvet a bizottság e közgyűléshez terjesztette be. A jegyzőkönyv szerint a városi közigazgatás ügymenetében semmiféle hátrány nem észleltetett. A bizottság azonban szükeknek jelezte a rendőrkapitányi, levéltári és az adóhivatalt. A jelentést tudomásul vette a közgyűlés, egyben pedig bizottságot küldött ki arra nézve, hogy tegyen a legközelebbi közgyűlés elé jelentést arra nézve, hogy az említett szűk hivatalok miképpen helyeztessenek el.

Hajdu Mihály h. irodatiszt, a menyiben csak irnoki fizetést huz, kérte a közgyűlést az irodatiszti fizetés folyósítására.

A közgyűlés Hajdu Mihályt kérelmével elutasította.

Cserenyés János h. polgármesternek állásáról való lemondását tartalmazó beadványát Bakos Ferenc városi főjegyző olvasta fel.

A polgármesternek lemondását a közgyűlés nem fogadta el, hanem általános lelkesedéssel fejezte ki a képviselő-testület megelégedését a polgármester működésével szemben.

Több tárgy nem volt, így a közgyűlés véget ért.

Törvényjavaslat

a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről.

(Folytatás.)

17. §. Az elsőfoku rendőri büntető bíró a terhelt letartóztatásával nem járó oly kihágási esetekben, midőn:

a) a feljelentést hatóság (községi előjáróság), közhivatalnok, vagy hatósági közeg hivatalos eljárása közben szerzett, közvetlen tapasztalata alapján teszi és valósága ellen nem merül fel aggodalom, vagy

b) a feljelentés magánügyentől ered, de ez a kihágás elkövetését köz- vagy magánokirattal vagy más bizonyítékkal valószínűvé teszi és a rendőri büntető bíró meg van győződve a vád alaposjáról,

a mennyiben a feljelentett kihágás miatt csak pénzbüntetés kiszabásának helye van és a mennyiben a pénzbüntetés 40 koronát meg nem haladó összegben mutatkozik kiszabandónak, a terhelt ellen előzetes tárgyalás megtartása nélkül büntető parancsot bocsáthat ki.

18. §. A büntető parancs kelleit, kibocsátásának és kézbesítésének módjait az ezen törvény 22. §-a szerint kiadandó eljárási szabályzat állapítja meg.

19. §. Ha a terhelt a büntető parancs kézbesítését követő naptól számított 15 nap alatt az ügy tárgyalását szóval vagy írásban nem kérelmezi, vagy a 20. § értelmében felebbezéssel nem él: a büntető parancs végrehajtandó. Ha azonban a fél a büntető parancs mellőzését és a tárgyalás megtartását kéri, a tárgyalást szabályszerűen kell megtartani.

Az ítélet rendelkezése eltérhet a büntető parancs tartalmától.

20. §. Ha a fél a cselekmény elkövetését, mely a büntető parancs kibocsátására okul szolgált, nem tagadja, hanem csupán a büntetést vagy annak nagyságát kifogásolja, a büntető parancs ellen felebbezéssel élhet. A büntető parancs ebben az esetben elsőfoku kihágási ítélet jellegével bír.

21. §. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes kihágási ügyekben feljebbviteli határidő a kihirdetést vagy kézbesítést követő naptól számított 15 nap.

22. §. A rendőri büntető eljárás egyéb részleteit, különös figyelemmel a felebbevitel korlátozására, az 1897. XXXIV. t.-cz. 28. §-ában nyert felhatalmazás alapján a bol- és igazságügyminiszterek által kiadandó és — tekintet nélkül az egyes törvényekben szabályozott eljárási módokra — a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes

kihágási ügyekre kiterjedő egységes eljárási szabályzat állapítja meg, melynek keretén belül a tisztviselő közreműködése a közérdek szempontjából igénybevehető.

III. Kihágási büntetéspénzek.

23. §. A közigazgatási hatóságok (13-16. §§.) által hozott kihágási ítéletek alapján befolyó összes büntetéspénzeknek, valamint az elkobozott és gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyó összegeknek felerősze a községet illeti, másik felerősze pedig a pénzügyminiszter kezelése alá tartozik.

A véderő-kihágási büntetéspénzek felerősze az illető községet, a többi kihágási büntetéspénzek, valamint az elkobozott és gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyó összegek felerősze pedig azt a községet illeti, melynek területén a kihágás elkövetett, vagy a gazdátlan jószág találtatott.

A községeket illető összegek a községek szegényügyi céljaira fordítandók.

A pénzügyminiszter kezelése alá tartozó összegek az állami költségvetésben, a rondes bevételek között irányoztatnak elő és az utolsó három év (1899-1901.) átlagának megfelelő arány szerint az igazságügyi, földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszteri tárcza javára fordítandók.

24. §. A közigazgatási hatóságok által kiszabott kihágási büntetéspénzek kezelését, nyilván tartását és elszámolását a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadandó rendeletben egységesen szabályozza.

IV. Kézbesítés.

25. §. A közigazgatási hatóságok által magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése rendszerint postai uton történik.

A hatóságokat megillető portómentesség a helyi forgalomba is kiterjed.

26. §. Törvények és rendeletek szerint megmagyarozást igénylő valamint a kényszerkézbesítéseket:

a) Budapest székesfővárosban, továbbá azokban a városokban, a hol az 1879. XXVIII. t.-cz. 23. §-a szerint bejelentési intézmény van szervezve, a bejelentési hivatal, mint egyuttal központi kézbesítő hivatal teljesíti;

b) más városokban és községekben pedig a hatósági közegek (a) e célból külön megbízott városi vagy községi közegek, községi és körjegyzők) teljesítik.

A feladó hatóság a kézbesítő hivatalt és közegeket közvetlenül keresi meg.

A helybeli kézbesítéseket a hatóságok külön közgei is teljesíthetik.

27. §. A katonai vagy katonailag megszállott épületekben nem postai uton történő kézbesítések csak az épület parancsnokának értesítése után s az általa kirendelt katonai személy jelenlétében fogatosíthatók.

28. §. Magánfelek részére térítendővel nélküli postára adott hivatalos iratok a teladást követő 8-ik napon szabályszerűen kézbesítetteknek tekintetnek, a mennyiben ez időn belül, mint kézbesíthetetlenek a feladó hatósághoz vissza nem érkeztek, vagy e hatóság a kézbesítés akadályáról értesítést nem kap vagy a címzett fél nem igazolja, hogy a kézbesítés más napon történt.

29. §. A kézbesítési eljárás részleteit, valamint a községek hozzájárulását a faluzó levélhordói intézmény általánosításával járó költségekhez, a miniszterium rendeleti uton szabályozza.

A községi hozzájárulások nem haladhatják meg azt az összeget, melyet a községek 1901. évben postaküldönczök tartására fordítottak.

30. §. A 26. §. a) pontjában említett helyeken a bejelentési hivatal az igazságügyi hatóságok határozatainak kézbesítésénél is igénybe veendő.

V. Ügyvitel.

31. §. Utasítatik a miniszterium, hogy mindazokat az általános és állandó jellegű rendeleteket (szabályzatokat), melyek az általános közigazgatási hatóságok (vármegyei, városi és községi közegek) közreműködését teszik szükségessé, a közigazgatási eljárás egyszerűsítése szempontjából átvizsgálja, megfelelően módosítsa és a fennmaradó, valamint a módosított rendeleteket szakonként gyűjteménybe foglalva kiadja.

32. §. Felhatalmaztatik a belügyminiszter, hogy — a törvényes hatáskörök épségben tartása mellett — a vármegyei központi és járási, továbbá a községi (kör-)jegyzői, valamint a közigazgatási bizottsági és a gyámügyi ügyvitelt, az eljárásban a szóbeliség és közvetlenség lehető érvényesítésével, a távbeszélő-hálózatnak minél kiterjedtebb mértékben való igénybevitelével, az időszaki jelentések, kimutatások, nyilvántartások kevesebbítésével és egyszerűsítésével, megfelelő iromány-nyomatvány-minták megállapításával rendeleti uton egységesen szabályozza.

33. §. Az ügyviteli szabályzatban megállapítandó módon minden vármegyében vármegyei hivatalos lap létesítetik.

A vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok a vármegyei lap hivatalos útján közlendők s az illető lappeldány megjelenését követő 8-ik napon kihirdetetteknek tekintendők.

Rendszerint a vármegyei hivatalos lapban töltenek közzé a középfoku hatóságok általános jellegű rendelkezései és közleményei is.

34. §. Felhatalmaztatik a belügyminiszter, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok, valamint a községek ügyvitelére vonatkozó, lehetőleg egységes alapelveket rendeleti uton megállapíthassa.

35. §. A vármegyei, törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok, valamint a községek szabályrendeleteiket a közigazgatási eljárás egyszerűsítése szempontjából átvizsgálni és megfelelően átalakítani kötelesek.

VI. Pénzkezelés és számvitel.

36. §. Közigazgatási hatóságok a közpénzeket rendszerint postatakarékpénztári uton, a csekk- és clearing-forgalom igénybevitelével továbbítják.

37. §. A vármegyei központi és járási pénzkezelést és számvitelt a belügyminiszter — e törvény 36. §-ára tekintettel — rendeleti uton egységesen újból szabályozza.

Az 1886. XXI. t.-cz. 68. §. b) pontjának az a rendelkezése, mely szerint a pénz- és értékküldeményeket az aispán veszi át, valamint ugyanezen szakaszban a vármegyei pénztárak havi megvizsgálásáról szóló q) pontja hatályon kívül helyeztetik.

38. §. Felhatalmaztatik a belügyminiszter, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok valamint a községek pénzkezelésére és számvitelére vonatkozó, lehetőleg egységes alapelveket rendeleti uton megállapíthassa.

Az 1886. XXI. t.-cz. 73. §. c) pontjának az a rendelkezése, mely szerint a pénz- és értékküldeményeket a polgármester veszi át, hatályon kívül helyeztetik.

39. §. A vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városi, valamint a községi gyámpénztári pénzkezelést és számvitelt — beleértve az árvaszék által kiszabott bírság-pénzek kezelését is — a belügyminiszter, e törvény 36. §-ára is tekintettel, rendeleti uton egységesen szabályozza.

VII. Záróhatározatok.

40. §. Felhatalmaztatik a miniszterium, hogy e törvényt Piumo városában és kerületében az ottani viszonyok figyelembevételével rendeleti uton külön léptesse életbe.

41. §. Felhatalmaztatik a belügyminiszter, illetőleg a miniszterium, hogy az e törvény alapján kibocsátott rendeleteket a szükséghez képest módosíthassa.

42. §. A törvényeknek, rendeleteknek és szabályrendeleteknek ezzel a törvénnyel ellenkező rendelkezései a törvény életbeléptetésével hatályukat veszítik.

43. §. E törvény rendelkezései az adó- és illetékekre nem terjednek ki.

44. §. E törvény életbeléptési időpontjának meghatározásával és végrehajtásával a miniszterium bízatik meg.

H I R E K.

Makó, május 15.

— **Személyi hír.** Hamza Góza, a szegedi kir. törvényszék új elnöke, a kir. járásbírósg megvizsgálása céljából két nap óta Makón tartózkodik.

— **Képviselő választók névjegyzéke.** Makó város központi választmánya közhírré teszi, hogy a makói választó kerület országgyűlési képviselő választóinak az 1902-ik évre érvényes névjegyzéke Makó város közigazgatási iktatói hivatalában, f. évi május hó 5-től, május hó 25-ig közzemlére kitétetett, a hol az állandó névjegyzékből kihagyott választók külön jegyzékével együtt mindennap délelőtt 8—12 óra és délután 2—6 óra közt bárki által megtekinthető. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki, másra vonatkozólag pedig az, a ki a névjegyzékbe felvéve van, május 5-től 15-ig felszólalást adhat be. A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyenre vonatkozó felszólalás is foglalható. A felszólalásokra vonatkozó észrevételek május 16-tól május 25-ig fogadtatnak el. A felszólalások és észrevételek a hivatalos órák alatt Makó város közigazgatási iktató hivatalánál adandók be, a központi választmányhoz címezve és a szükséges hiteles okiratokkal főszerelve.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A hétfőn megtartott városi közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap délután 3 órakor hitelesítették.

— **Egyházi kitüntetés.** Dessewffy Sándor v. b. t. t. megyés püspök az irodalmi munkásságával jelesen kitünt Sulyok Istvánt, a temesvári papnevelő intézet tudós tanárát, szentszéki ülnökké nevezte ki.

— **Szabadságon.** Szakács Mátyas községi bíró 8 napi szabadságra megy. Helyettesül a tanács Tézsia István tanácsost rendelte ki.

— **Felmentve.** Velcsov Ákos városi árvaszéki pénztárnokot, a kir. kuria is felmentette az ellene emelt vád és követke-

ményei alól. A kuria ítélete tegnap érkezett le a városi hatósághoz s ezzel egy rég huzódó ügy nyer minél előbb befejezést.

— **Halálozás.** Csanádvármegye törvényhatósági bizottságának s a csanádmezei ellenzéknek egy érdemes, buzgó tagja halt meg e hó 13-án, Gremspurger Mihály. Halála hírére a vármegye házában kitétték a gyászlobogót. A temetése tegnap délelőtt volt 10 órakor. A család által kiadott gyászjelentés következőképen hangzik.

Özv. Gremspurger Józsefné, szül. Korbuly Rozália a maga, valamint Gremspurger Rózsa és férje Czekei Katona József, ezek gyermekei József és Mariska; Gremspurger Anna és férje Baracsházi Capdebó Sándor és számos rokon nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatja forrón szeretett fia: Gremspurger Mihálynak Tornyan, 1901. évi május hó 13-án, reggel 5 órakor élete 46 évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult drága halott tetemei f. hó 15-én d. e. 10 órakor fognak a tornyai róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise f. hó 16-án d. e. 10 órakor fog az egek Urának bemutatni. Torna, 1905. május hó 13-án Béke hamvaira!

— **Színészek érkezése.** Szalkay Lajos színtársulata csütörtökön fejezi be a szeszont B.-Csabán s pénteken érkezik Makóra. Két vagon kellék és színpadi díszlet már kedden ide jött s a színpadot is felállították tegnap. A társulatról Csabán úgy a közönség, mint a kritika elismeréssel szól, hiszszük, itt is meg fognak felelni az igényeknek. Az első előadás szombaton „Ocskay brigadéros” lesz.

— **A fagyos szentek.** Szervác, Pongrácz és Bonifác urak, akik a szenteknek a legnépszerűtlenebb csoportjába tartoznak, ez idén, ugylátszik meggondolták magukat s nem konkurálnak azokkal a szentekkel, akik ugyan nem viselik a fagyos melléknevet, de akikhez ez idén kelleténél sokkal nagyobb mértékben volt szerencsénk. A rettegett nevű szentek egészen tűrhető, sőt meleg napokkal örvendeztettek meg. Talán ők is a szezesszió híveihez szegődtek s most éppen a meleg voltukkal tüntetnek.

— **A város szülője.** A város tulajdonát tevő egy kat. hold ó-szentlőrinczi szőlőföldet tegnap adták el, árverésen. Legtöbbet az aradcsanádi vasutak képviseletében Fekete Béla mérnök ígért érte s így 1800 koronáért valószínűleg a vasut tulajdona lesz a szentlőrinczi szőlő.

— **Az aradcsanádi vasutak új vasuterve.** Az aradcsanádi egyesült vasutak tulajdonát képező Alföldi Első Gazdasági Vasutak új vasutépítési tervvel hozzák kapcsolatba. Ez a csaba-vészto-békési vonal, a melyre nézve Békésvármegye előbb a mátra-körösvidéki helyi érdekű vasut részvénytársasággal folytatott tárgyalásokat. Most azonban ez a társaság értesítette a megyét, hogy a Vészto és Békés között tervezett vasutat nem építheti ki, mert a Kettős-Körösön vashidat kellene építeni, ami e mindössze 36 kilométer hosszú vasutvonal építését annyira megrágitaná, hogy kiépítésébe a társulat nem mehet bele. Ennek folytán Fábry Sándor alispán azt az eszmét vetette fel, hogy az Alföldi Első Gazdasági Vasutal kellene a tervezett vonalat kiépíteni. Rögtön érintkezésbe lépett a nevezett vasut igazgatóságával, mely hajlandónak nyilatkozott Kovácsháza—Csabai vonalát Csabától — Békésen át — Vésztoig folytatónak kiépíteni. Kedden délután ül össze a gyulai vármegye házában a Vészto—Békési vasut építése ügyében kiküldött bizottság, melynek Fábry Sándor javasolni fogja, hogy ejtse el egészen a Mátra-Körösvidéki társulattal keresztül vinni szándékolt tervet s lépjen érintkezésbe az Alföldi Első Gazdasági Vasutal. Ezzel a tervvel egyszerre megoldódik a Csabai és Békési közúti vasutak kérdése is, mert úgy tervezik a Csaba—Békés—Vésztoi keskenyágányu új vonalat, hogy az Csaba és Békés községek belterületén mint közúti vasut fog kiépítettetni.

— **Szociálisták értekezlete.** A makói szociálisták a múlt vasárnap délelőtt értekezletet tartottak, melyen az országos kongresszus képviselőit választották meg. A munkások egyhangulag Molitórisz Istvánt és Alföldi Sándort küldötték ki a budapesti kongresszusra.

— **Hirtelen halál.** Kristó Józsefné Vas Esztert, ki 81 éves kora dacára magányosan lakott, kedden délután a szomszédok halva találták alakásán. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a halál okát kiderítse.

— **Lóversenyek Mezőhegyesen.** A mezőhegyesi ménparancsnokság tudatja a várossal, hogy a fiatal lovak versenye az idén e hó 21. és 22-én fognak megtartatni.

— **Veszett kutyák a tanyák között.** A tanyák között több helyen észre vették, hogy veszett kutya kóborolt arra. A kutyákat a rendőrség szigorúan üldözi, de még eddig nem tudta felkutatni. Ép azért e helyen is figyelmezteti a tanyai lakosságot a rendőrség, hogy a kellő óvintézkedéseket tegyék meg, illetve vigyázzanak a jószágállományra.

— **Vásárok.** Mokrinban e hó 16—19-ig, Nagybecskereken 23—22-ig tartják meg a legközelebbi országos vásárt.

— **A fű ára.** A töltéseken termett füvet kedden adta el a tanács által kiküldött bizottság. A különféle helyeken termett füvekből összesen 973 korona 20 fillért árult a város.

— **Regény a konyhában.** A városi házakban kilincselő cigányasszonyoknak mindig lesz betevő falatjuk, amíg a hiszékeny, eseléd sorban lévő leányzókat babonás ragaszkodással tesik, hogy mit jövedöl nekik az öreg bibliája. A legújabb eset, amely Király Julis makói születésű eselédleányt fosztotta meg minden ruháitól, Szegeden történt meg a következőképen. A Széchenyi-tér 8. sz. házba, ahol Király Julis szolgálatban van beállított egy kóbor cigányasszony. Megállt a konyha előtt és előbb kinálta a kártyavetést, később a furfangosabb eszközehez nyult. Ravasz szemével hosszan nézte a leányzót és azt mondta neki: — Lelkőm, maga mög van rontva.

Bizonyosan kitapasztalta már a cigányasszony, hogy e kijelentéssel száz eset közül kilencvenkilencben igazat mond. Király Julis is megdöbbsent egy pillanatra, aztán pironkodva vallotta be:

— Mőg. Szeretők egy legényt, de annak, nem huz a szíve hozzám.

— Majd elintézem én a sorát — mondta a cigányasszony és elsőben is Király Julis ruháit kérte el, hogy azokat befőcskendőzze valamely vonzó bájtallal. A eselédleány nem is látta többé a keservesen keresett ruhákat, amiről aztán tegnap panaszt tett a rendőrségnél. A rendőrség keresi a cigányasszonyt.

— **Szvatopluk és a fehér ló.** Egy kis pánszláv szellem vonult be tegnap délelőtt a szegedi törvényszék végtárgyalásai termébe. Az előzmények visszanyulnak a múlt év tavaszára, mikor Demkó József tótbánhegyesi gazdaember vitatkozásba kezdett a nagy korezmában a segédjegyzővel. Szó került a nemzetiségi politikáról is, különösen a magyarok és tótok helyzetéről. Ekkor röpitette világgá Demkó, akit a legszűkebb körökben kiváló politikusként tartanak, azt a nagy mondatot, hogy:

— A magyar csak türt nép, a tót az igazi. Miénk az ország is, hiszen valamikor Szvatopluké volt.

— Az ám, volt. replikázott a segédjegyző, majd így formulázta merész kanyarítással a közmondást:

— Voltra nem ad a tót semmit. A te Szvatopluk öregapád szörnyen snasz fráter lehetett, különben nem adta volna el az országot egy fehér lóért.

Demkó ez elől ügyesen kitért s átesapott a kormány politikájának kritizálására.

— De már a kormányt ne sértegesd, buzdult fel benne a hivatalnoki lojalitás, mert azt a király bizalma helyezte a jelenlegi polezra!

Demkó erre azt felelte, a mit Durbinés sógor szokott mondani, de megspékelte a beszédét még néhány olyan kifejezéssel, a melyek

hallatára elpirultak volna a legerősebb arczókkal rendelkező kocsisok is.

Igy került Demkó királlysértéssel a szegedi törvényszék elé, amely most ítélkezett az ügyében. A tanács elnöke Pókay Elek táblai bíró volt, tagjai Hevessy Kálmán és dr. Ivánkovich Árpád, közvádó Gábris Endre, védő Reiniger Jakab, jegyző Zobay Ferencz. A törvényszék tekintetbe vette, hogy Demkó az inkriminált szavak mondásakor a rendesnél is részegobb állapotban volt s így nem eshetik terhére a súlyosabb beszámítás, — ezért 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Asztma gyógyítható!** Dr. Schiffmann asztma-pora a legmakacsabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hol már semmi más szer nem segített. Kapható minden gyógyszerárban, csomagja kor. 3.20 és 5.80. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszerészhez, Budapest, Király-utca 12. fordulni.

REGÉNY-CSARNOK.

86,000 dollár.

— Bűnügyi regény az amerikai életből. —

Ira: Joseph Trewman. (9)

Mind a mellett örült s elégedettséget érzett a gondolatra, hogy a vizsgálati esküdszék előtt nem említette fel, hogy látta Janet azon a szomorú éjszakán az irodából kijönni. Nem lett volna-e nemtelenség a gyanut erre a leányra hárítani, ki kétségkívül maga is ártatlan és a csapástól megtört. S nem gondolta volna-e az esküdszék, hogy csak azért mondja ki e gyanut, hogy magáról elhárítsa?

Egyelőre nem kételkedett abban, hogy ártatlansága ki fog derülni a nélkül is, hogy a meggyilkolt leányát belebonyolítaná a sötét és kuszas ügybe.

David Hickset most főleg az a gondolta foglalkoztatta, hogy ki lehet az igazi tettes? Ki ismerte annyira a viszonyokat és volt egyuttal olyan lelkiismeretlen, hogy gyilkosságot kövessen el, hogy a pénzes-szekrényben lévő nagy összeget megszerezhesse?

Gyanuja csak egy emberben tudott meggyökerezni: a Dwight-czég irodaszolgáján, Tibald Gibbsben, kinek már arcán is kifejeződött a közönséges, vakmerő, romlott jellem. Szemei olyan vadak, ravaszak voltak, mint egy fenevadé. S azért is gyanuskodott ez emberre, mivel Statton volt az, a ki Dwightnak ajánlotta.

Tibald Gibbsét már kétszer kapta rajta azon, hogy a Dwight ur magánaszobájába vezető ajtónál hallgatózott s a kulcslyukon át nézegetett, mialatt odabenn fontos, bizalmas ügyekről tárgyaltak.

Hicks mind a kétszer galléron ragadta a hűtelen szolgát s ellődította az ajtótól. A gaz fickó eltúrte e fenytést, de ravasz szemében vad bosszu fejeződött ki s e pillanattól kezdve Hicks veszedelmes embernek tartotta Tibald Gibbsét. A főnökének nem említette az ügyet, mert utált minden árulkozást s mert remélte, hogy majd csak nyilik alkalom elkergetni ezt a gazembert a háztól.

Most Hicks tanakodott e dolgokon s az jutott eszébe, hogy Gibbsét nem érdekelheték a czég ügyei, mert nem is értett hozzájuk, hanem leskelődéseinek az lehetett a czélja, hogy ki tudja, mikor van nagyobb összeg a pénzes-szekrényben, hogy érdemes legyen megrabolni gazdáját. David tehát elhatározta, hogy a legközelebbi alkalommal közli Dwight urral a gyanuját.

Hicks nem vette észre, hogy mialatt Statton vallomását tette, az a villogó szemű, hófehér szakállu öreg ur, ki már a tárgyalás kezdetén is az irodahelyiségben volt, ismét belépett; bár ha látta volna is az öreg urat nem igen figyelt volna rá, mert nem ismerte, csak úgy, mint a többi jelenlevők sem.

Az idegen ur hosszan, mély érdeklődéssel nézte Janet és az egész tárgyalást gondos figyelemmel kísérte; hogy mi volt jelenlétének oka-czélja, az rejtély maradt mindenki előtt, mely rejtély megoldására különben is senki sem törekedett.

(Folyt. köv.)

Az anyakönyvi hivatalból.

Házasságra jelentkeztek: Kis Imre Molnár Ilonával, Tápai Antal Patkós Rozáliával, Szemes Beniamin Nacsá Agnessel, Gera Mihály Rafai Juliánnával, Szalóki Sándor Bóna Rozáliával. Összesen 5 pár.

Házasságot kötöttek: Nyári György Benkő Juliánnával, Vajdovics György Gazdag Erzsébettel, Sopronyi Alajos Beer Teréziával, Putnoki János Bíró Juliánnával, Takács Mihály Takács Juliánnával, Hajdu Péter Szirbik Máriával, Tóth János Hévézi Etelkával, Havalecz Alajos Dénes Tóth Erzsébettel, Csóba József Szücs Juliánnával, Bitó József Madarász Erzsébettel, Igaz József Kocsis Rozáliával, Rozsnyai István Szani Rozáliával, Bucsek Lajos Onodi Erzsébettel, Papos János Kurai Erzsébettel. Összesen 14 pár.

Született 17 fi, 13 leány, összesen 30 egyén. Elhalt 8 férfi, 7 nő, összesen 15 egyén. A születés 15-el haladja meg a halálozást.

Gabona-üzleti szemle.

Mai jegyzéseink:

Buza	13	kor. 80	fil
Árpa	11	" 20	"
Tengeri	9	" 80	"
Rozs	12	" —	"
Zab	12	" —	"
Bükköny	14	" —	"
Luczerna	88	" —	"
Vöröshagyma	3	" —	"

Aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

— Érvényes 1901. évi május hó 1-től. —

O d a			Vissza		
Sz.-v.	V.-v.	Arad-Szeged	Sz.-v.	V.-v.	Arad-Szeged
1	3	11	2	4	12
reg.	d. u.	reg.	reg.	d. u.	reg.
4:09	7:12	Arad	8:38	7:06	
4:30	7:36	Szt. Tamás	8:14	6:45	
4:44	7:56	Pécska	8:00	6:31	
5:06	8:23	Battonya	7:33	6:09	
5:16	8:35	Tompa	7:21	5:59	
5:25	8:40	Perogi major	7:12	5:50	
5:37	8:59	Mezőhegyes	7:00	5:38	
7:10	6:00	9:12	Mezőhegyes	6:40	8:41
7:29	6:19	9:31	Csanád-Palota	6:20	8:23
7:44	6:35	9:46	Nagylak	6:03	8:09
7:56	6:48	9:59	Magyar-Csanád	5:47	7:56
8:05	6:57	10:07	Apátfalva	5:38	7:49
8:21	7:13	10:24	Makó	5:18	7:32
8:33	7:31	10:34	Kis-Zombor	5:06	7:27
8:48	7:45	10:48	Deszk	4:52	7:14
9:12	8:08	11:12	Szőreg	4:26	6:51
9:25	8:20	11:24	Szeged	4:13	6:40
9:35	8:30	11:36	Szeged	4:02	6:29
			reg.	este	d. u.

O d a			Vissza		
Vegyes vonat			Vegyes vonat		
211	213	Mezőhegyes-Kétegyháza	212	214	Mezőhegyes-Kétegyháza
d. e.	este		d. e.	este	
9:02	6:50	Mezőhegyes	6:52	5:25	
9:14	7:05	Kamarás-major	6:40	5:10	
9:23	7:16	Nesze	6:32	4:59	
9:35	7:31	Kovácsháza	6:21	4:44	
12:20h.	4:00 v	Csaba-központ		2:05	
Kedd				Vas.	
Csüt.				kiv.	
Pént.				m. nap	
9:41	7:37	Kovácsháza	6:20	4:34	
9:46	7:43	Béla-major	6:15	4:27	
10:04	8:04	Bánhegyes	6:03	4:12	
10:26	8:29	Megyesegyháza	5:47	3:45	
10:39	8:44	Bánku	5:36	3:25	
10:56	9:05	Kétegyháza	5:18	3:04	
			reg.	d. u.	

O d a			Vissza		
Vegyes vonat			Vegyes vonat		
312	314	Új Szent-Anna-Kétegyháza	211	213	Új Szent-Anna-Kétegyháza
d. e.	este		d. e.	este	
8:15	6:3	Új-Szent-Anna	7:05	5:58	
8:25	6:39	Fazekas-Varsánd	6:57	5:47	
8:47	7:02	Simánd	6:42	5:26	
9:06	7:22	Nadab	6:27	5:03	
9:30	7:43	Kisjenő-Erdőh	6:20	4:53	
9:47	8:00	Székudvar	5:58	4:22	
10:02	8:15	Sikló	5:47	4:04	
10:16	8:29	Ottlaka	5:37	3:49	
10:36	8:45	Elok	5:27	3:35	
10:51	9:00	Kétegyháza	5:13	3:10	
			reg.	d. u.	

Az állomások nevei mellett ballról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfele olvasandók.

Szőlőtermelők szíves figyelmébe!

Két szőlőbetegség a peronoszpóra és az oidium bajt okoz minden szőlőtermelőnek. Az az egy szerencse, hogy a gondos szőlősgazda tud mindkét betegség ellen védekezni. De a gondos gazda megváltja a védekezés eszközeit is. — A világ halad, minden téren tökéletesebb találmányok merülnek fel. Ilyen hasznos találmány a szőlő peronoszporája ellen az

Aschenbrandt-féle Bordóipor,

az oidium leküzdésére az Aschenbrandt-féle Rézkénpor. Már több ezer magyar szőlősgazda használta e kitűnő szerket, igen jó eredménnyel.

Az Aschenbrandt-féle BORDÓI PORT egyszerűen vízbe szitáljuk és kész a kitűnő permétező itat. Nem kell hozzá sem méz, sem szóda. Hatása biztos; nem perzseli le a lombot. A permétezőgépet soha sem dugítja, eső a szőlőről le nem mossza, mert rátapad a lombzatra; jobb is, tehát olcsóbb is — mert kevesebb kell belőle — mint az eddig használt rézgáliczból.

Az Aschenbrandt-féle RÉZKÉNPOR az oidium biztos ellenszere. Ez is jobb mint az eddig használt kénmáj, tiszta kénpor. Ezt is a tőkére porozzuk. Kevesebb fogy belőle, mert finomra van őrölve; nem viszi le a szőlőt, mert rá tapad a lomb a. Elősegíti a szőlő és vessző érését; használata biztos, soha sem vész kárba.

E porokat a MAGYAR MEZŐGAZDÁKSZÖVETKEZETE (Budapest) 5, 10 és 50 kilós zsákokban hozza forgalomba, öt kilónál kevesebb nem kapható.

A bordói por-ára
5—10 kilós zsákokban
kilónként 74 fillér.

A rézkénpor ára:
5—10 kilós zsákokban
kilónként 54 fillér.

Ötven kilós zsákokban kilója 4 fillérel olcsóbb.

Az árak Budapesten értendők, szállítási díjat a rendelő fizeti.

Megrendeléseket elfogad, felvilágosítással és ismertetéssel szolgál:

Békésy Lajos

Makó, Páva utca 19.

Házeladás.

Makón, a Petőfi-utcában 2433. sz. alatt lévő ház, melyben 6—10

hat padolt szoba

hozzávaló élés-kamra, nagy fűszin, disznó-ól, kotárka és kert van,

eladó vagy kiadó.

Értekezni lehet ugyanott Borbola Sándor tulajdonossal.

Arlejtési hirdetmény.

A „Makó (rákosi) I-ső tejszövetkezet” egy üzlet helyiség építésére arlejtést hirdet. Az épület terve és részletes leírása alulirtnál mindennap délelőtt 6—8-ig, délután 4—8 óráig mindenkor megtekinthető.

Zárt ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátva f. hó 25-ig alulírttához adandók be.

A szövetkezet fenntartja magának, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati árra — bármelyiket elfogadhasssa.

Makó, 1901. május 15.

Ozírbus István

ev.ref. tanító, tejszöv. elnök.

Hus-ár leszállítás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Deák Ferenc-utcában, Gombó-féle ház kapu aljában levő

flóközletemben

az orthodox izr. hitközség sakterjával vágatott

marhahus kilóját

36 krajczárra

szállítottam le.

Gyenge borjúhús

kilója 44 krajczár.

Tisztelettel

Ponyecz Ferencz

mészáros.

2-3

Egy 4 octávós

kitűnő hangu

CZIMBALOM

és egy jó hangu

HEGEDÜ

azonnal eladó.

Kazinczy-utca 1653. sz. alatt.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt. 1.35 kr
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb boeresztő-szer kemény padló számára, egy köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. — Egy kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz

Legjobb szer mosdó asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

MINDENKOR KAPHATÓ

10—12

Ott Károlynál Makón.

Pesti vasalóné!!

Van szerencsém becses tudomására adni, hogy **május elsőtől** lakásom (ezelőtt Zaida) most **Sunck József** bádogos házában van, hol minden nemű

fehérműek

férfi ing, gallér, kézelők,

női kelengyék,

csipke függönyök, női nyári felső ruhák,

mosás és vasalásra jutányos ár mellett elfogadtatnak

kitűnő fényvasalással.

A nagyérdemű közönség becses pártfogá át kérve, vagyok kész szolgálja kiváló tisztelettel

Vorák Györgyné

mosó-vasalóné. 2-3

Makó, Hajnal-utca 1646. szám

(Zaida) Sunck József bádogos házában. Nagyobb mennyiségű ruhák el és haza szállíttatnak.

Megkeresés levelezőlappal.

201/901. ig.

Hirdetmény.

A Körös Tisza Marosi ármentesítő és belvisszabályozó társulat mindszent-apátfalvai szakaszának védgátain, azok lejtőin és a töltéspadkákon, — továbbá a csatorna-partokon lévő luczerna kaszálóknak — s más egyéb fűtermésnek ez idei használata — nyilvános árverésen a helyszínén, a legtöbbet ígérőknek azonnali fizetés és eddig iránnyadónul szolgált feltételek mellett és a magtermelés kizárásával — május hó 20., 21., 22., 23. és 24-ik napjain bizottságilag haszonbérbe adani fog.

Az eladási sorrend, melyet alkalmas idő esetén a bizottság követni fog, következőképp állapították meg és hozatik nyilvánosságra:

1. **Május hó 20-án, hétfőn** reggeli 9 órakor Maros oldalon felülről lefelé, az ugynevezett Fehérház, Makó, nagykarikai és fekete-csárdai gátak összes vonalai. Tiszai oldalon reggeli 8 órakor a hódító kistisza csatorna-partok

2. **Május hó 21-én, kedden** reggeli 8 órakor a vetyeháti és holt-tiszai újárásnak Maros és tiszai részei s ugyanaz nap folytatólag tiszai oldalon a porgányi gátvonalnak a koódsi kanyarig terjedő része és a nagyfai uj gátszakasz.

3. **Május hó 22-én, szerdán** reggeli 8 órakor az összekötő és koódsi csatornák partjai, a régi porgányi újárásnak hátramaradt része, valamint a kistisza és borsosi gátszakaszok.

4. **Május hó 23-án, csütörtökön** reggeli 8 órakor a ludvári, körtvélyesi és mártélyi gátszakaszok.

5. **Május hó 24-én pénteken** a szárazérgacsiba porgányi és kopáncs-kistisza csatorna partok. A hódító paperei csatornára május hó 19-ikéig bezárólag a társulati szakasz-igazgatóságnál írásos zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

A nyilasok az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg 200 méter hosszúságúak és általában egy holdnak tekinthetők

Bérleni szándékozók felhivatnak, hogy az árverésen mentől nagyobb számban részt venni és a kitűzött helyen és időben megjelenni sziveskedjenek.

Hm.-Vásárhelyen, 1901. május 7-én
Pokomándy István,
szakasz-igazgató.

2-3

820—1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a makói kir. járásbíróóság 1901 évi Sp. II. 406. számú végzése következtében Dr. Ormos Ede által képviselt Úv. Fekete Jánosné javára ifj. Szilágyi Sámuel ellen 170 kor. s jár. erejéig foganatosított ki-elégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2010 kor. becsült butorok, 1 nyereg, 3 ló, 2 tehén, 4 borjú, 60 mm. csöves tengeri, 22 sertés, és 30 malaczból álló ingóságok nyilvános árverésen eladattnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbíróóság.

b. 471/1901. számú végzése folytán 170 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi decz. hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 33 K. 20 fil. bíróilag már megállapított költségek erejéig ifj. Szilágyi Sámuelnél Makó határában leendő eszközbeszerése 1901. évi május hó 24-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Makón, 1901. évi május hó 21. napján.

Sebesztha,
kir. jbrósági végrehajtó

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 nyeresemény jut.

Legnagyobb nyeresemény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000, 3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 432 a 2000, 763 a 1000, 1238 a 500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80, 2900 a 40. Összesen

13,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR 1901. ÉVRE.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	Deczember
K 1 4042 S 2 36473 C 3 49544 P 4 53718 S 5 62452 H 6 83478 K 7 84053 K 8 36475 S 9 49711 C 10 53719 P 11 62459 S 12 83492 H 13 8452 K 14 3492 S 15 4852 C 16 44336 P 17 4852 S 18 83492 H 19 8452 K 20 3492 S 21 4852 C 22 44336 P 23 4852 S 24 83492 H 25 8452 K 26 3492 S 27 4852 C 28 44336 P 29 4852 S 30 83492 C 31 8568	P 1 38274 S 2 51384 V 3 56319 H 4 64441 K 5 83551 S 6 17349 C 7 38904 P 8 51612 S 9 58019 V 10 64479 H 11 83562 K 12 17752 S 13 38913 C 14 51620 P 15 58033 S 16 64486 V 17 83564 H 18 17766 K 19 38940 C 20 51630 P 21 58036 S 22 65816 V 23 62466 H 24 83564 K 25 16338 C 26 38250 P 27 51381 S 28 51866 C 29 62472 C 30 83560 C 31 8568	P 1 19815 S 2 40489 V 3 51635 H 4 58050 K 5 65835 S 6 83591 C 7 21622 P 8 40497 S 9 51636 V 10 59503 H 11 65839 K 12 85121 S 13 32706 C 14 44336 P 15 51643 S 16 59504 V 17 83255 H 18 85123 K 19 35355 C 20 44337 P 21 51649 S 22 59519 V 23 83320 H 24 85128 K 25 16338 C 26 35362 P 27 44337 S 28 51633 C 29 58032 C 30 83562 C 31 8568	H 1 44373 S 2 52829 C 3 59576 P 4 83383 S 5 86063 V 6 89345 K 7 4042 C 8 52340 P 9 59598 S 10 83430 H 11 86070 K 12 85371 S 13 48076 C 14 52503 P 15 60038 S 16 83436 V 17 89324 H 18 85123 K 19 35378 C 20 52551 P 21 49175 S 22 53720 V 23 83241 H 24 8457 K 25 8166 C 26 8339 P 27 8457 S 28 8457 C 29 8339 C 30 8337 C 31 8560	S 1 48669 C 2 53709 P 3 62319 H 4 63168 K 5 83518 S 6 83518 V 7 4042 C 8 36473 P 9 49544 S 10 53718 H 11 62452 K 12 83478 S 13 83503 C 14 36475 P 15 49544 V 16 44336 H 17 83564 K 18 17752 S 19 38913 C 20 51620 P 21 58033 S 22 65816 V 23 62466 H 24 83564 K 25 16338 C 26 35362 P 27 44337 S 28 51633 C 29 58032 C 30 83562 C 31 8560	S 1 38250 C 2 51381 H 3 55186 K 4 62472 S 5 83550 V 6 8568 H 7 83274 C 8 51384 P 9 58050 S 10 83383 K 11 8568 C 12 85371 H 13 83503 K 14 36475 P 15 49544 V 16 44336 H 17 83564 K 18 17752 S 19 38913 C 20 51620 P 21 58033 S 22 65816 V 23 62466 H 24 83564 K 25 16338 C 26 35362 P 27 44337 S 28 51633 C 29 58032 C 30 83562 C 31 8560	H 1 51633 C 2 59560 P 3 68046 S 4 68832 K 5 83584 S 6 19815 V 7 40489 H 8 51635 C 9 58050 P 10 83383 K 11 8568 C 12 85371 H 13 51636 K 14 36475 P 15 49544 V 16 44336 H 17 83564 K 18 17752 S 19 38913 C 20 51620 P 21 58033 S 22 65816 V 23 62466 H 24 83564 K 25 16338 C 26 35362 P 27 44337 S 28 51633 C 29 58032 C 30 83562 C 31 8560	V 1 83465 K 2 89342 S 3 85669 C 4 53709 P 5 438250 H 6 51381 K 7 55186 S 8 62319 V 9 62319 H 10 62319 K 11 62319 S 12 62319 C 13 62319 P 14 62319 S 15 62319 V 16 62319 H 17 62319 K 18 62319 S 19 62319 C 20 62319 P 21 62319 S 22 62319 V 23 62319 H 24 62319 K 25 62319 S 26 62319 C 27 62319 P 28 62319 S 29 62319 C 30 62319 C 31 62319	K 1 55184 P 2 83566 S 3 85669 C 4 53709 P 5 438250 H 6 51381 K 7 55186 S 8 62319 V 9 62319 H 10 62319 K 11 62319 S 12 62319 C 13 62319 P 14 62319 S 15 62319 V 16 62319 H 17 62319 K 18 62319 S 19 62319 C 20 62319 P 21 62319 S 22 62319 V 23 62319 H 24 62319 K 25 62319 S 26 62319 C 27 62319 P 28 62319 S 29 62319 C 30 62319 C 31 62319	P 1 17797 H 2 24347 K 3 51650 S 4 59560 C 5 83332 H 6 83584 K 7 8568 S 8 8568 C 9 8568 P 10 8568 S 11 8568 C 12 8568 P 13 8568 S 14 8568 C 15 8568 P 16 8568 S 17 8568 C 18 8568 P 19 8568 S 20 8568 C 21 8568 P 22 8568 S 23 8568 C 24 8568 P 25 8568 S 26 8568 C 27 8568 P 28 8568 S 29 8568 C 30 8568 C 31 8568	S 1 155362 H 2 14347 K 3 51650 S 4 59560 C 5 83332 H 6 83584 K 7 8568 S 8 8568 C 9 8568 P 10 8568 S 11 8568 C 12 8568 P 13 8568 S 14 8568 C 15 8568 P 16 8568 S 17 8568 C 18 8568 P 19 8568 S 20 8568 C 21 8568 P 22 8568 S 23 8568 C 24 8568 P 25 8568 S 26 8568 C 27 8568 P 28 8568 S 29 8568 C 30 8568 C 31 8568	

Mikor van születésnapom?

Mindenki kísérje meg szerencsés napját a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postfordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszhatja saját számát. Ha ideközben e szám elfogyott volna, hasonlótl küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagy 150 kor. egy negyed (1/4) frt 150 vagy 3.— kor.
" fél (1/2) frt 3.— " 6.— " " egész (1) frt 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a nyereseményhúzások már május hó 22. és 23-án lesznek, azonnal de legkésőbb

f. évi május hó 22-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

FIÓKOK:

Muzeum-körút II.

Erzsébet-körút 54.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA

BUDAPEST, V., VACZI-KÖRÚT 4/a.

Sok és igen nagy nyereseményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt öt millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó.

T. TÖRÖK A. T^{SA} bankházának. Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához darab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A korona összeg } utánveendő.
} utalvánnyal küldöm
} mellékelve bankjegyekben. (bélyegekben.) } A nem kívánt törlendő.

Pontos cím:

.....
.....
.....
.....